

Antwoorden Oefenvragen

VMBO BB

Examenjaar 2026-2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Politiek en beleid	5
1.1 Parlementaire democratie	5
1. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 8	5
2. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 17	6
3. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 7	7
4. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 14	8
5. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 15	9
6. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 3	10
7. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 1	11
8. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 14	12
9. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 22	13
10. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 5	14
11. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 6	15
12. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 4	16
13. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 1	17
14. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 15	18
15. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 2	19
16. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 2	20
17. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 18	21
1.2 Politieke besluitvorming	22
18. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 21	22
19. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 14	23
20. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 18	24
21. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 2	25
22. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 17	26
23. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 1	27
1.3 Politieke partijen en stromingen	28
24. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 3	28
25. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 7	29

26.	Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 5	30
27.	Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 7	31
2.	Criminaliteit en rechtsstaat	32
2.1	Criminaliteit	32
28.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 37	32
29.	Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 30	33
30.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 31	34
31.	Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 25	35
32.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 45	36
2.2	Rechtsstaat	37
33.	Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 27	37
34.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 39	38
35.	Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 23	39
36.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 34	40
37.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 45	41
38.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 32	42
39.	Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 21	43
40.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 28	44
41.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 23	45
42.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 24	46
43.	Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 34	47
44.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 30	48
45.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 41	49
46.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 24	50
47.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 28	51
48.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 38	52
49.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 44	53
2.3	Oorzaken en bestrijding van criminaliteit	54
50.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 30	54
51.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 33	55
52.	Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 31	56
53.	Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 19	57

54.	Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 34	58
55.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 40	59
56.	Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 28	60
57.	Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 43	61
58.	Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 24	62

1. Politiek en beleid

1.1 Parlementaire democratie

1. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 8

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 8

VVD stelt Kamervragen over tv-show 'The Biohack Project'

Twee Kamerleden van de VVD hebben woensdag Kamervragen gesteld over het tv-programma The Biohack Project. De leden willen van minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid) en staatssecretaris Gunay Uslu (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) duidelijkheid krijgen rondom de kritiek op het programma.

bron: rtl.nl van 20 september 2023

Welke taak vervullen de twee Kamerleden van de VVD?

- A de controlerende taak
- B de uitvoerende taak
- C de wetgevende taak

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

2. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 17

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 17

Tekst 10: Tweede Kamer neemt afscheid van Alexander Pechtold

Op dinsdag 9 oktober 2018 nam de Tweede Kamer afscheid van Alexander Pechtold. Hij zat sinds 2006 als fractievoorzitter voor D66 in de Tweede Kamer.

Naar: Noordhollands Dagblad van 18 januari 2018

Welke functie heeft Alexander Pechtold volgens tekst 10 in ieder geval uitgevoerd?

A Hij heeft leiding gegeven aan zijn partijgenoten in de Tweede Kamer.

B Hij heeft namens zijn partij nieuwe wetten uitgevoerd.

C Hij is namens zijn partij staatssecretaris geweest.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

3. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 7

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 7

Uw gedrag in het stembokje

Stemmen doet u alleen.

Welke uitspraak past bij de afbeelding?

A Burgers hebben passief stemrecht.

B Er is sprake van schijnverkiezingen.

C Verkiezingen zijn vrij en geheim.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

4. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 14

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 14

Waarvan hebben de gemeenteraadsleden van Den Helder in ieder geval gebruik gemaakt om gekozen te worden in de raad?

Ze hebben in ieder geval gebruik gemaakt van hun

A actief kiesrecht.

B algemeen kiesrecht.

C passief kiesrecht.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

5. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 15

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 15

Wie zitten er in de regering?

- A Eerste en Tweede Kamerleden
- B ministers en de Koning
- C ministers en staatssecretarissen
- D staatssecretarissen en de Koning

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

6. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 3

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 3

Tweede Kamer stemt in met verhoging maximale straf doodslag

De maximale straf voor doodslag wordt waarschijnlijk verhoogd van 15 naar 25 jaar. Een ruime Tweede Kamermeerderheid is daar dinsdag mee akkoord gegaan. ... moet nog stemmen.

naar: nu.nl van 10 mei 2022

Wat moet er op de puntjes in de tekst worden ingevuld?

- A De Eerste Kamer
- B De koning
- C Het kabinet

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

7. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 1

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 1

Wanneer sluiten politieke partijen een regeerakkoord?

A na de beëdiging van nieuwe ministers

B tijdens de kabinetsformatie

C voor het schrijven van een verkiezingsprogramma

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

8. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 14

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 14

Na Prinsjesdag vinden de Algemene Beschouwingen plaats. Dit is een debat tussen de regering en de Tweede Kamerleden.

Waar gaat dit debat over?

- A over de coalitievorming
- B over de miljoenennota
- C over het regeerakkoord

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

9. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 22

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 22

Welke uitspraak over de burgemeester is juist?

De burgemeester wordt

A aangewezen door de wethouders.

B benoemd door de Kroon.

C gekozen door de burgers van de gemeente.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

10. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 5

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 5

Wie vormen samen met de burgemeester het dagelijks bestuur van de gemeente?

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- Wethouders

11. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 6

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 6

Tekst 3: D66 en ChristenUnie willen noodwet van minister

Grote containerschepen moeten via een noodwet verboden worden de zuidelijke vaarroute boven de Waddeneilanden te bevaren. Daarmee kunnen nieuwe milieurampen zoals met het containerschip MSC Zoe, die tijdens een storm honderden containers verloor, worden voorkomen. Dat zeiden Tweede Kamerleden van ChristenUnie en D66 tijdens een debat met de minister van Infrastructuur en Waterstaat.
naar: rtvnoord.nl van 27 november 2019

Lees tekst 3. In welk politiek orgaan zitten de vertegenwoordigers van de ChristenUnie en D66 in tekst 3?

- A de gemeenteraad
- B de regering
- C het Openbaar ministerie
- D het parlement

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

12. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 4

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 4

Wanneer is er sprake van censuur?

A als de media de waakhondfunctie kunnen uitvoeren

B als de overheid vooraf bepaalt welke informatie de media mag publiceren

C als er geen onafhankelijke rechterlijke macht is in een land

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

13. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 1

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 1

Er zijn verschillende politieke systemen. Een van die politieke systemen is een dictatuur.

Hieronder staan vier uitspraken over een dictatuur.

- 1 In een dictatuur heeft één persoon of één partij de hoogste macht.
- 2 In een dictatuur is er sprake van censuur.
- 3 In een dictatuur zijn er vrije en geheime verkiezingen.
- 4 In een dictatuur mogen burgers zelf politieke partijen oprichten.

Geef van elke uitspraak aan of deze **juist** of **onjuist** is.

uitspraak 1 =

uitspraak 2 =

uitspraak 3 =

uitspraak 4 =

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

- uitspraak 1 = juist
- uitspraak 2 = juist
- uitspraak 3 = onjuist
- uitspraak 4 = onjuist

14. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 15

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 15

Uit welke drie machten bestaat de trias politica?

A uit de controlerende macht, de rechterlijke macht en de uitvoerende macht

B uit de rechterlijke macht, de uitvoerende macht en de wetgevende macht

C uit de wetgevende macht, de uitvoerende macht en de controlerende macht

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

15. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 2

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 2

Tekst 1: Nummerbordherkenning

Op verschillende plekken in Nederland staan camera's langs de weg voor automatische nummerbordherkenning. Vanaf 1 januari 2019 mag de politie kentekengegevens van passerende voertuigen registreren en vier weken opslaan.

Naar: www.ccv-secondant.nl van 31 oktober 2018

Lees tekst 1.

Tegenstanders vinden dat door de invoering van dit nieuwe beleid een grondrecht wordt beperkt.

Welk grondrecht wordt volgens de tegenstanders beperkt?

- A het recht om verenigingen op te richten
- B het recht op privacy
- C het recht op vrijheid van meningsuiting
- D het recht op vrijheid van vergadering

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

16. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 2

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 2

Tekst 1: Vloekverbod

Op aandringen van twee partijen besloot de gemeente Molenlanden om een vloekverbod in te voeren. De gemeenteraad besloot op initiatief van ... en ... een vloekverbod op te nemen in de algemene plaatselijke verordening (APV).

Het ging Corné Egas, fractievoorzitter in Molenlanden, om de naam van God. "Met vloeken haal je die naar beneden. Dat is voor ons heel erg, dat treft ons in het hart".

Naar: trouw.nl van 4 oktober 2019

Zie tekst 1. Volgens verschillende deskundigen kan het vloekverbod uit tekst 1 botsen met een van de Nederlandse grondrechten.

Met welk Nederlands grondrecht kan het vloekverbod uit tekst 1 botsen?

- A de vrijheid van godsdienst
- B de vrijheid van meningsuiting
- C de vrijheid van vergadering
- D het recht op privacy

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

17. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 18

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 18

Nederland is een monarchie.

Hieronder staan vier uitspraken over de Nederlandse monarchie.

- 1 De koning is lid van de Eerste Kamer.
- 2 De ministers zijn verantwoordelijk voor wat de koning zegt.
- 3 De koning is staatshoofd van Nederland.
- 4 De koning heeft ook een symbolische functie.

Geef van elke uitspraak aan of deze **juist** of **onjuist** is.

uitspraak 1 =

uitspraak 2 =

uitspraak 3 =

uitspraak 4 =

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

- uitspraak 1 = onjuist
- uitspraak 2 = juist
- uitspraak 3 = juist
- uitspraak 4 = juist

1.2 Politieke besluitvorming

18. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 21

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 21

Minister overweegt verbod op agressieve 'bijthonden'

Minister Adema wil serieus kijken naar een verbod op agressieve 'bijthonden'. Hij sprak onlangs met plastisch chirurgen over incidenten waarbij de slachtoffers soms ernstig verminkt waren en is daar erg van geschrokken. Hij laat onderzoeken wat de mogelijkheden zijn en zal later met een concreet plan komen.

bron: nos.nl van 4 oktober 2023

Welke fase van politieke besluitvorming is te herkennen in de tekst?

- A fase 1: agendavorming
- B fase 2: beleidsvoorbereiding
- C fase 3: beleidsbepaling
- D fase 4: beleidsuitvoering

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

19. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 14

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 14

Nep-reviews vanaf mei 2022 wettelijk verboden

Een verbod op het (laten) plaatsen van valse consumentenbeoordelingen bij webwinkels en digitale platforms gaat vanaf 28 mei dit jaar in.

naar: rijksoverheid.nl van 29 maart 2022

Welke fase van politieke besluitvorming start op 28 mei?

- A fase 1: agendavoering
- B fase 2: beleidsvoorbereiding
- C fase 3: beleidsbepaling
- D fase 4: beleidsuitvoering

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

20. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 18

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 18

EU-doorbraak over migratie

De 27 Europese ministers van Asiel en Migratie zijn het in Luxemburg eens geworden over een migratiedeal. De afspraken gaan over het opvangen, verdelen en terugsturen van migranten die in Europa aankomen.

bron: nos.nl van 8 juni 2023

In welke Europese instantie zitten de mensen die het met elkaar eens zijn geworden?

- A de Europese Commissie
- B de Raad van de Europese Unie
- C het Europees parlement

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

21. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 2

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 2

Een instelling van de Europese Unie

Deze instelling van de Europese Unie wordt beschouwd als het dagelijks bestuur van de EU. Zij mag als enige EU-instelling wetsvoorstellen indienen.

naar: europa-nu.nl van september 2022

Over welke Europese instelling gaat de tekst?

- A de Europese Commissie
- B de Raad van de Europese Unie
- C het Europees Parlement

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

22. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 17

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 17

Kiezers in de Europese Unie mogen eens per vijf jaar stemmen op kandidaten die hen vertegenwoordigen. In welke instantie nemen de gekozen vertegenwoordigers plaats?

- A in de Europese Commissie
- B in de Raad van de Europese Unie
- C in het Europees Parlement

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

23. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 1

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 1

Artsen: "Stop nu al met verkoop van sigaretten in supermarkten"

Artsen starten een petitie om verkoop van sigaretten in de supermarkt nu al te verbieden. Eigenlijk gaat dat verbod pas vanaf 1 januari 2024 in. Artsen roepen toch op dit nu al te doen. De artsen zijn bang dat kinderen blijven beginnen met roken als de sigaretten op 'gezonde' plekken, zoals de supermarkt, te koop zijn.

naar: nporadio1.nl van 23 september 2022

Er zijn verschillende mogelijkheden om de politieke besluitvorming te beïnvloeden.

Op welke manier proberen de artsen uit de tekst de politieke besluitvorming te beïnvloeden?

door

A contact op te nemen met politici

B de rechter in te schakelen

C een referendum te houden

D handtekeningen te verzamelen

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

1.3 Politieke partijen en stromingen

24. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 3

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 3

Welk uitgangspunt past bij de liberale stroming?

A eigen verantwoordelijkheid

B internationale solidariteit

C rentmeesterschap

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

25. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 7

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 7

Welk uitgangspunt past bij de ecologische stroming?

A duurzaam produceren en consumeren

B gespreide verantwoordelijkheid

C vrijheid om te ondernemen

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

26. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 5

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 5

Tekst 3: Boze burgers gaan de straat op

Duizenden boze burgers in Frankrijk gingen gekleed in gele hesjes de straat op om te demonstreren tegen de regering. Een groot deel van de bevolking is ontevreden, vooral de mensen die er de laatste jaren nauwelijks op vooruit zijn gegaan. Ze horen steeds dat het zo goed gaat met de economie, maar tegelijkertijd zien ze ook dat het verschil tussen rijk en arm steeds groter wordt.

Naar: www.geotrendlines.nl van 3 december 2018

Lees tekst 3.

Sommige burgers vinden dat in Nederland het verschil tussen rijk en arm ook steeds groter wordt. Ze vinden dat dit probleem moet worden aangepakt.

Welke politieke partij in Nederland heeft als uitgangspunt dat het verschil tussen rijk en arm kleiner moet worden?

- A de SGP
- B de SP
- C de VVD
- D het CDA

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

27. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 7

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 7

Tekst 5: grote meerderheid Tweede Kamer stemt vóór de Klimaatwet

De Tweede Kamer heeft ingestemd met de Klimaatwet. Het initiatief van onder andere GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, D66, VVD, CDA en SP kreeg een meerderheid.

Naar: www.nu.nl van 20 december 2018

Lees tekst 5.

Uit welke politieke stroming of stromingen komen de partijen die het initiatief voor de Klimaatwet hebben genomen?

- A alleen uit de liberale stroming
- B alleen uit de liberale stroming en de christendemocratische stroming
- C alleen uit de liberale, de christendemocratische en de sociaaldemocratische stroming
- D uit de liberale, de christendemocratische, de sociaaldemocratische en rechts-extremistische stroming

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

2. Criminaliteit en rechtsstaat

2.1 Criminaliteit

28. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 37

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 37

Extra geld voor tegengaan van jeugdcriminaliteit

Het kabinet versterkt de aanpak van het voorkomen van jeugdcriminaliteit. Vanaf 2025 wordt 143 miljoen euro per jaar uitgetrokken voor maatregelen om te voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in aanraking komen met criminaliteit of daarin doorgroeien.

naar: rijksoverheid.nl van 1 juli 2022

Welke gevolgen van criminaliteit zijn te herkennen in de tekst?

- A alleen immateriële gevolgen
- B alleen materiële gevolgen
- C immateriële en materiële gevolgen

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

29. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 30

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 30

Tekst 17: Sterke stijging autobranden

Vorig jaar gingen bijna een kwart meer auto's in vlammen op dan in het jaar ervoor. Er werden 5574 autobranden geregistreerd. In 2017 waren dat er 4524. Dat blijkt uit cijfers van Alarmeringen.nl. De sterke stijging van het aantal autobranden blijkt ook uit cijfers die het Verbond van Verzekeraars in november bekendmaakte.

Naar: www.nos.nl van 5 januari 2019

Lees tekst 17.

Veel autobranden ontstaan door crimineel gedrag.

Criminaliteit heeft twee soorten gevolgen: materiële en immateriële.

Welke gevolgen van criminaliteit zijn te herkennen in tekst 17?

A alleen immateriële gevolgen

B alleen materiële gevolgen

C zowel immateriële als materiële gevolgen

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

30. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 31

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 31

Welk delict is een misdrijf?

- A burenoverlast
- B openbare dronkenschap
- C vernieling
- D wildplassen

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

31. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 25

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 25

Wat zijn de twee soorten van strafbaar gedrag die in het Wetboek van Strafrecht staan beschreven?

- A misdrijven en delicten
- B overtredingen en delicten
- C overtredingen en misdrijven

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

32. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 45

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 45

De politie houdt bij hoe vaak strafbare feiten worden gepleegd. Deze cijfers staan in politiestatistieken. Hoe komt de politie aan de cijfers in de politiestatistieken?

door middel van

A aangiften en slachtofferenquêtes

B opsporing en aangiften

C slachtofferenquêtes en opsporing

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

2.2 Rechtsstaat

33. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 27

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 27

Tekst 11: Tieners die treinen beschoten, krijgen werkstraf

Twee 15-jarige jongens die in november vorig jaar een trein in Brabant met balletjespistolen beschoten, zijn veroordeeld tot een werkstraf van dertig uur bij de Nederlandse Spoorwegen (NS).

Het tweetal moet ook gezamenlijk 15.000 euro betalen aan de NS en krijgt ook twintig uur leerstraf opgelegd.

Naar: nu.nl van 30 januari 2020

Lees tekst 11. Wie of welke instantie heeft de twee jongens veroordeeld?

- A de kantonrechter
- B de kinderrechter
- C Halt
- D het Openbaar Ministerie

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

34. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 39

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 39

Iemand wordt veroordeeld tot een hechtenis van 3 maanden.

Waar moet de veroordeelde de hechtenis uitzitten?

in een

A gevangenis

B Huis van Bewaring

C tbs-kliniek

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

35. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 23

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 23

Strafbaar gedrag wordt verdeeld in overtredingen en misdrijven. Stel, iemand wordt veroordeeld tot zes maanden hechtenis. Het is ook de maximumstraf die een veroordeelde voor dit strafbare feit kan krijgen.

Is de veroordeelde dan voor een overtreding of een misdrijf veroordeeld? Leg je keuze uit.

De veroordeelde is voor een

veroordeeld, want

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

De veroordeelde is voor een overtreding veroordeeld, want (voorbeelden van een juist antwoord):

- Hij kan maximaal zes maanden (hechtenis) krijgen en de maximumstraf voor een overtreding is één jaar hechtenis.
- Bij een misdrijf kunnen (gevangenis)straffen van meer dan één jaar opgelegd worden.
- Het gaat over een hechtenis en niet over een gevangenisstraf.

36. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 34

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 34

Een verdachte in de Nederlandse rechtsstaat heeft rechten en plichten.

Welke plicht heeft een verdachte van een misdrijf?

Een verdachte heeft de plicht om

A hulp van een advocaat te accepteren.

B mee te werken aan het nemen van vingerafdrukken.

C vragen van de politie te beantwoorden.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

37. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 45

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 45

In de Nederlandse rechtsstaat hebben verdachten rechten.

Noem TWEE rechten die verdachten hebben.

recht 1:

recht 2:

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- het recht te weten waarvan hij verdacht wordt
- het recht op hulp van een advocaat/raadsman
- het recht om te zwijgen
- het recht om in hoger beroep te gaan
- het recht op een eerlijk proces voor een onafhankelijke en onpartijdige rechter
- het recht op rechtsbijstand
- het recht op een tolk
- De verdachte mag maar voor een beperkte tijd worden vastgehouden.

Per juist antwoord 1 punt

38. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 32

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 32

Man opgepakt die op zijn fiets bakstenen door ruiten smeed

De politie Utrecht Noord heeft op woensdagavond 20 april een verdachte aangehouden die stenen door ruiten gooide. De verdachte was te herkennen aan wat schrammen. Die had hij opgelopen tijdens een van zijn baksteenpraktijken. Hij moet zich nu voor de rechter gaan verantwoorden.

naar: nu.nl van 21 april 2022

Welke uitspraak naar aanleiding van de tekst is juist?

De officier van justitie heeft

A besloten de zaak te vervolgen.

B de verdachte een schikkingsvoorstel aangeboden.

C de zaak geseponeerd.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

39. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 21

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 21

Tekst 12

Niet alle strafbare feiten die worden onderzocht, komen voor de rechter. Soms besluit de officier van justitie iemand niet te vervolgen. Dat kan bijvoorbeeld als er te weinig bewijs is.

Naar: www.om.nl van mei 2019

Hoe heet het als de officier van justitie besluit iemand niet te vervolgen?

.....

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- Seponeren (het sepot).

40. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 28

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 28

Slachtoffers

Het spreekrecht voor slachtoffers en nabestaanden is ingevoerd in 2005. Aanvankelijk mochten zij alleen vertellen over de persoonlijke gevolgen van een misdrijf. In 2016 werd het spreekrecht uitgebreid. Sindsdien mogen slachtoffers ook vrijuit hun mening verkondigen over bijvoorbeeld de verdachte en de strafeis.

bron: nos.nl van 7 februari 2023

In de tekst is een recht van slachtoffers te herkennen.

Noem een ANDER recht dat slachtoffers hebben.

Maximumscore 1 punt

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Het slachtoffer kan via de officier van justitie vragen om een schadevergoeding.
Het slachtoffer heeft recht op slachtofferhulp.
Het slachtoffer heeft recht op informatie; over de voortgang van de rechtszaak en inzage in het dossier.

Opmerking

Indien de kandidaat alleen (recht op) schadevergoeding als antwoord geeft, mag er geen scorepunt worden toegekend.

41. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 23

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 23

Politie vangt ontsnapte dromedarissen

Een bijzondere achtervolging voor de verkeerspolitie in Den Haag. Agenten zaten dinsdagochtend niet achter een snelheidsovertreder aan, maar achter ontsnapte dromedarissen. De dieren waren ontsnapt uit het circus in de Haagse wijk Ypenburg.

De politie kreeg rond 7.30 uur een melding van een omwonende. "Een melder zag dat de dromedarissen buiten hun omheining waren gekomen. Het circuspersoneel had het op dat moment nog niet in de gaten, dus onze collega's zijn er vervolgens op afgegaan", vertelt een woordvoerder van de politie.

bron: omroepwest.nl van 23 mei 2023

Welke taak heeft de politie in de tekst uitgevoerd?

- A opsporen van strafbare feiten
- B preventie
- C verlenen van hulp

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

42. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 24

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 24

De politie heeft verschillende bevoegdheden zoals een verdachte staande houden.

Wat betekent het als een politieagent een verdachte staande houdt?

Een politieagent

A arresteert een verdachte.

B fouilleert een verdachte.

C houdt een verdachte vast op het politiebureau.

D laat een verdachte stoppen en vraagt zijn naam en adres.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

43. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 34

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 34

Tekst 15: Politie waarschuwt bewoners

De politie waarschuwt bewoners in een wijk in Hengelo om extra aandacht te besteden aan het afsluiten van hun woningen. Vorige maand is in één nacht drie keer ingebroken met de gatenboormethode.

Voor de politie is dat aanleiding om bewoners op te roepen op te letten en bij verdachte situaties alarmnummer 112 te bellen. Ook worden er afspraken met beheerders van WhatsApp-groepen gemaakt om informatie met de politie te delen.

In de wijkkrant legt de politie nog eens uit hoe de gatenboormethode werkt.

Naar: tubantia.nl van 6 december 2019

Lees tekst 15. De politie heeft verschillende taken.

Welke taak van de politie is te herkennen in tekst 15?

A handhaving van de openbare orde

B hulpverlening

C preventie

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

44. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 30

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 30

Wat is een taak van de reclassering?

- A Behandelen van klachten over het gedrag van de rijksoverheid en van de politie.
- B Handhaven van de openbare orde en veiligheid voor alle burgers.
- C Voorkomen dat veroordeelden in herhaling vallen.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

45. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 41

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 41

Straf valt in hoger beroep hoger uit voor Thijs H.

Thijs H. stak in mei 2019 drie mensen dood. Hij is in hoger beroep veroordeeld tot 22 jaar celstraf en tbs. Dat is vier jaar meer dan de straf die de rechtbank eerder uitsprak.

bron: rtlnieuws.nl van 17 maart 2022

Thijs H. en zijn advocaat zijn het oneens met de straf.

Wat kunnen Thijs H. en zijn advocaat doen?

Zij kunnen

A in cassatie gaan bij de Hoge Raad.

B in hoger beroep gaan bij een ander gerechtshof.

C niets meer doen, want ze zijn al in hoger beroep gegaan.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

46. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 24

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 24

Een verdachte wil na de uitspraak van de kantonrechter in hoger beroep.

Welke strafrechter of rechterlijke instantie behandelt het hoger beroep?

- A de Hoge Raad
- B de meervoudige kamer
- C de politierechter
- D het gerechtshof

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

47. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 28

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 28

In hoger beroep

Kasem M. (74) is in hoger beroep veroordeeld tot een celstraf van elf jaar voor het doden van zijn vrouw begin 2010 in het Groningse dorp Siddeburen.

naar: *ad.nl* van 18 november 2022

Welke rechterlijke instantie heeft de straf van elf jaar opgelegd?

A de Hoge Raad

B de rechtbank

C het gerechtshof

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

48. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 38

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 38

Welke strafrechter behandelt overtredingen?

A de kantonrechter

B de politierechter

C de rechter van de meervoudige kamer

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

49. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 44

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 44

Wie is in een rechtszitting aan de beurt direct na het requisitoir van de officier van justitie?

A de advocaat met het pleidooi

B de rechter met het vonnis

C de verdachte met het laatste woord

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

2.3 Oorzaken en bestrijding van criminaliteit

50. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 30

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 30

Roekeloze rijders

Scheuren door een woonwijk. Verkeersregels negeren. Rijden met alcohol op. De Nederlandse wegen worden nog te vaak onveilig gemaakt door roekeloze rijders. Voor veel van deze daders is het niet de eerste of de laatste keer dat ze een ongeluk veroorzaken. We noemen ze dan ook wel: veelplegers.

bron: fondsslachtofferhulp.nl van april 2023

Welk begrip past bij veel van de roekeloze rijders uit de tekst?

- A eigenrichting
- B noodweer
- C overmacht
- D recidive

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

51. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 33

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 33

Wie zitten er samen met de burgemeester in het driehoeksoverleg?

- A de officier van justitie en de politie
- B de officier van justitie en de reclassering
- C de rechter en de politie
- D de rechter en de reclassering

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

52. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 31

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 31

Tekst 18: Buurtrechter oordeelt straks ook over kleine criminaliteit

Een buurtrechter kan in de toekomst kleine criminaliteit gaan behandelen. Dat wil de minister voor Rechtsbescherming.

Er lopen momenteel proeven bij de rechtbanken in Noord-Nederland, Rotterdam en Den Haag. Rechters oordelen bij mensen thuis over kleine criminaliteitszaken. Uit onderzoek blijken die proeven een succes.

Naar: www.ad.nl van 12 december 2018

Welk soort beleid is te herkennen in tekst 18?

- A gevangenisbeleid
- B jeugdbeleid
- C opsporingsbeleid
- D vervolgingsbeleid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

53. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 19

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 19

Tekst 8: Politie Amsterdam gaat fouilleren om wapenbezit jongeren te verminderen

In de strijd tegen het toenemende wapenbezit en wapengebruik door jongeren gaat de politie van Amsterdam ... fouilleren. Met kleinschalige, gerichte en tijdelijke acties in de omgeving van scholen wil de politie het groeiende aantal incidenten, vooral steekpartijen, terugdringen.

Naar: volkskrant.nl van 24 januari 2020

Lees tekst 8.

De politie kan preventief of repressief beleid voeren om het wapenbezit onder jongeren te verminderen.

Welk begrip moet op de puntjes in tekst 8 ingevuld worden: preventief of repressief?

Leg je keuze uit naar aanleiding van tekst 8.

Het begrip dat op de puntjes in tekst 8 ingevuld moet worden is, want

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

- Het begrip dat op de puntjes in tekst 8 ingevuld moet worden is preventief.
- Want (een voorbeeld van een juist antwoord) de politie probeert incidenten te voorkomen.

54. Maatschappijkunde VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 34

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 34

Afbeelding 3

Bron: www.youtube.com van 27 november 2018

Bekijk afbeelding 3.

De overheid kan twee soorten beleid voeren om criminaliteit aan te pakken: preventief beleid en repressief beleid.

Welk soort beleid wil de politieke partij Forum voor Democratie volgens afbeelding 3 voeren als het gaat om veelplegers? Leg je keuze uit.

Forum voor Democratie wil een
beleid voeren, want

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

Forum voor Democratie wil een repressief beleid voeren, want (een van de volgende):

- Het wil veelplegers in de gevangenis zetten
- Het wil veelplegers harder aanpakken

Of (ook goed rekenen):

- Forum voor Democratie wil een preventief beleid voeren, want het wil veelplegers / top600 criminelen vastzetten om te voorkomen dat zij nog meer strafbare feiten gaan plegen.

55. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2025, vraag 40

Oefenvraag digitaal examen 2025 – vraag 40

80 uur taakstraf voor agent die op trekker schoot tijdens boerenprotest

De politieagent die in juli vorig jaar op een tractor met een 16-jarige bestuurder schoot tijdens een boerenprotest in Heerenveen is veroordeeld tot 80 uur taakstraf. Ook krijgt hij een voorwaardelijke gevangenisstraf van een maand, met een proeftijd van een jaar. De agent is schuldig bevonden aan poging tot doodslag.

De 16-jarige jongen en zijn familie laten weten tevreden te zijn met het vonnis van vandaag. "Het voelt als een vorm van gerechtigheid naar hem en zijn familie toe", zegt advocaat van de familie Corinne Jeekel.

bron: nos.nl van 1 december 2023

Welk doel van straf is te herkennen in de reactie van de familie?

- A afschrikking
- B genoegdoening
- C heropvoeding

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

56. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 28

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 28

Tekst 12: Weggepest

De burgemeester van Harderwijk heeft wakker gelegen om de rel over een gezin in zijn gemeente. Het gezin werd eerder deze maand door wijkbewoners weggepest. De man van het gepeste gezin zou ernstige misdrijven hebben gepleegd. Na een aantal pesterijen werd er bij het gezin een vuurwerkbom door het raam gegooid.

Dat mensen kiezen voor ... noemt de burgemeester onaanvaardbaar.

De burgemeester wil hierover in gesprek met buurtbewoners.

Naar: destentor.nl van 18 januari 2020

Lees tekst 12. Welke begrip moet op de puntjes in tekst 12 worden ingevuld?

A beeldvorming

B eigenrichting

C resocialisatie

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

57. Maatschappijkunde VMBO BB digitaal 2024, vraag 43

Oefenvraag digitaal examen 2024 – vraag 43

OM wil miljoenen terug van criminele familie die leefde van uitkering

Het afpakken van crimineel geld is een belangrijk onderdeel van de strijd tegen de georganiseerde misdaad en de kleinere, veelvoorkomende criminaliteit. Geld is de drijfveer, het motief en de opbrengst van nagenoeg alle criminaliteit. Met het afpakken van crimineel verkregen vermogen raken wij criminelen op een plek die hen pijn doet, namelijk in de portemonnee. Bovendien is het belangrijk om te voorkomen dat criminele winsten worden gebruikt om zowel legale als illegale investeringen te doen.

naar: om.nl van 15 maart 2022

Welke sanctie is in de tekst te herkennen?

- A een bijkomende straf
- B een hoofdstraf
- C een maatregel

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

58. Maatschappijkunde VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 24

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 24

Tekst 9: Veroordeeld

Een 40-jarige man is veroordeeld voor het pinnen met gestolen bankpassen en het stelen van een auto en een fiets. De rechtbank in Arnhem legde hem een gevangenisstraf op van acht maanden, waarvan twee maanden voorwaardelijk. De man had al een flink strafblad.

Naar: destentor.nl van 13 januari 2020

Zie tekst 9. De rechter heeft de mogelijkheid om uit drie groepen sancties op te leggen.

Uit welke groep komt of uit welke groepen komen de opgelegde sancties uit tekst 9?

- A alleen uit de hoofdstraffen
- B uit de bijkomende straffen en maatregelen
- C uit de hoofdstraffen en bijkomende straffen
- D uit de hoofdstraffen en maatregelen

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

